

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Ragon, Jean-Marie

Masonerie ocultă și inițiere hermetică / Jean-Marie Ragon;

trad. din lb. franceză: Doru Gabriel Avram; cuv. înainte:

Vasile Zecheru - Ed. a 3-a, rev. - București: Herald, 2019

ISBN 978-973-111-763-8

I. Avram, Doru Gabriel (trad.)

II. Zecheru, Vasile (pref.)

061.236.6

Jean-Marie Ragon,

Maçonnerie Occulte Suivie De L' Initiation Hermetique

© J.-M. Ragon, 1853

Editions Dantu, Paris

JEAN-MARIE RAGON

Masonerie ocultă și inițiere hermetică

Cuvânt înainte de
VASILE ZECHERU

Traducere din limba franceză:
GABRIEL AVRAM

EDITURA HERALD
București

bolizează duplicitatea, iar lipiciul de pe frunză este o capcană în care se prind musculițele și păsările, precum proștii cad în capcana parazitului.

Balsamul sau cimbrisorul. Prin această plantă, Fourier îl zugrăvește pe industriașul intrigant și norocos.

Coroana regelui (Fritillaria imperialis) reprezintă, în opinia lui Fourier, tabloul nobilei științe umilite, soarta savantului sau a artistului. Această floare cu șase corole răsturnate și acoperite cu multe frunze reprezintă simbolul adevărului. Prezintă un viu interes prin cele șase „lacrimi” care se află în fundul caliciului. Toți se miră când zăresc planta, aceasta pare mereu tristă, își pleacă floarea precum capul și picură lacrimi mari pe care le ține ascunse între staminele sale. Este, deci, simbolul unei categorii care plânge în taină. Această categorie de oameni este foarte muncitoare, căci floarea poartă semnul artiștilor, tufa de frunze grupate în susul tulpinii este semnul înaltei și nobilei trude în domeniul artelor și științelor. Această categorie de oameni inteligenți este cea a savanților folositori omenirii care sunt obligați să se plece în fața vanității plebeiene; astfel planta își pleacă spre pământ prea frumoasele ei flori, ca un semn al suferinței. Florile sunt umflate de lacrimi ascunse, imagine a sorții savanților și artiștilor, care sunt principalele podoabe ale societății. Această floare are culoarea portocalie, care este cea a entuziasmului, prin analogie cu categoria savanților și artiștilor, care nu au altă susținere decât entuziasmul contra sărăciei.

Iată cum asemenea lucruri, cât se poate de neînsemnate la prima vedere, sunt înfrumusețate și puse în valoare de interpretarea lor simbolică.

CUPRINS

Cuvânt-înainte	7
Bibliografie	27
Notă asupra ediției	29

Partea întâi MASONERIA OCULTĂ

I	Preliminarii	35
II	Puterea numerelor în opinia lui Pitagora	43
III	Filosofia ocultă a lui Agrippa	57
IV	Principiile filosofiei raționale a lui Cardano	61
V	Sistemul filosofic și medical al lui Paracelsus	63
VI	Iatria sau arta de a vindeca	65
VII	Masoneria mesmeriană sau ritul armoniei universale	71
VIII	Despre Magnetism	75
IX	Despre somnambulism	85
X	Despre Taumaturgie	91
XI	Despre Psihologie	95
XII	Despre Frenologie	101
XIII	Despre științele oculte	107
XIV	Despre magie	111

Partea a doua MASONERIA FILOSOFALĂ SAU INIȚIEREA HERMETICĂ

	Preambul	131
XV	Hermes	139
XVI	Interpretări filosofice	147
XVII	Despre Alchimie sau Filosofia hermetică	157
XVIII	Animale simbolice	181
XIX	Despre plantele hieroglifice	191
XX	Efectele barbariei	199
	Notă despre Fourier	201

PARTEA ÎNTÂI

MASONERIA OCULTĂ

CAPITOLUL I

PRELIMINARII

Motto: *Copiii întunericului
trebuie să devină copiii luminii.*

Științele oculte îi revelează omului misterele naturii sale, secretele structurii sale, modalitatea prin care poate accede la perfecționare și fericire, sfârșitul destinului său. Inițierea egipteană se preocupă de aceste lucruri și a sosit timpul ca ele să devină obiectul de studiu al masonilor moderni. În precedenta carte, *Ortodoxia masonică*, am vorbit despre cele trei grade ale Masoneriei simbolice, moștenire a inițierii antice, dar și despre gradele înalte, care denaturează esența acestei inițieri; ne rămâne acum sarcina de a ne ocupa de Masoneria ocultă și filosofică, tot în trei grade, emanată din marile mistere antice. Prin misterele lor, învățătorii primordiali urmăreau două scopuri care aveau legătură între ele; de aceea s-a crezut, pe bună dreptate, că exista o dublă doctrină.

Primul scop a fost de a-l scoate pe om din starea de barbarie pentru a-l civiliza și de a-l instrui pe omul civilizat, perfecționându-l, pentru a-l aduce în starea primordială a naturii sale. În opinia acestor civilizatori, omul este o ființă perfectibilă și trebuia înălțat la stadiul de umanitate; inițierea era singura modalitate de a se ajunge

Re la regenerarea omului. De aici își extrag originea micile mistere, imitate în Francmasoneria actuală.

Al doilea scop a fost de a căuta modalitățile prin care să se readucă materia la starea ei primordială, starea ei actuală fiind considerată decăzută. În cazul materiei, aceasta era considerată Eterul celui de-al optulea cer pentru suflete, iar cele șapte metale cunoscute pe atunci, denumite fiecare cu numele unei planete, alcătuiau scara ascendentă a purificării materiale care corespundea încercărilor morale ale celor șapte ceruri.

Astfel, *mistagogia* sau *inițierea în mistere* avea două diviziuni. În cadrul primei diviziuni, se purificau doar înclinațiile naturale, nu erau trecuți prin *creuzet* decât oamenii; era o alchimie a spiritelor, o mistagogie umană. În cadrul celei de-a doua diviziuni, se făcea inițierea în misterele operațiunilor naturii, era vorba despre o mistagogie a corpurilor fizice. Într-o diviziune se căuta *piatra cubică* sau *piatra unghiulară* a templului filosofiei, capabilă să reunească intelectual, prin acest simbol ingenios, toată umanitatea într-o singură credință, o singură speranță, o aceeași iubire. În cealaltă, se căuta modalitatea de a recăpăta vârsta de aur, *piatra filosofală* și *elixirul* care să prelungească viața. Una servea drept acoperământ celeilalte, cum se întâmplă și în ziua de astăzi, după cum ne putem convinge prin câteva analogii pe care le putem face.

Primul grad. Francmasoneria este denumită *arta regală*; *artă*, pentru că orice operă se face doar prin combinarea anumitor principii ce trebuie să conducă spre înfăptuirea a ceea ce artistul își propune; *regală*, pentru că Ashmole, savant alchimist, îi aducea un omagiu aceluia rege înțelept care avea cunoștințe profunde despre legile operei filosofice. I-am mai putea spune, de asemenea, *artă*

imperială sau *augustă*, de când, în secolul al II-lea, împăratul Marc Aureliu a fost inițiat. Însă originea conferită de fratele Dumast¹ este mult mai curioasă și mai adevărată:

Din negura vremurilor, de când omul a început să-și pună întrebări despre sine, a văzut că, în anumite împrejurări, cunoscând și aprobând binele, făcea totuși răul. Adagiul *Video meliora proboque, deteriora sequor* i-a dovedit faptul că puterea dorințelor era mai mare decât cea a rațiunii; nu se bucura însă decât în aparență și nu în mod real de liberul său arbitru și trebuia, ca să supraviețuiască, să-și restrângă avântul pasiunilor pentru a dobândi libertatea efectivă de a alege și de a se conduce în activitățile sale de zi cu zi. De atunci, prima idee ivită în mintea unui înțelept a fost cea a unui om liber și stăpân pe sine, iar orice instituție care avea ca scop formarea acestor oameni înțelepți a devenit una a artei libertății și regalității. Cea mai mare victorie pe care o poate dobândi omul este asupra lui însuși; cel a cărui inimă este aservită va fi un sclav chiar dacă se află pe tron; cel a cărui inimă este liberă va fi liber chiar și în lanțuri.

„Știința perfectă” a filosofului este destul de ase-mănătoare cu cea a masonului; trebuie ca filosoful să cunoască adevărata origine a naturii înainte de a-și începe opera; la fel, masonul trebuie să cunoască la modul real germenul care zace în sufletul omului, înainte de a se iniția ca frate. Atunci când filosofii vorbesc despre Aur și Argint (simbolizate, în lojă, prin Soare și Lună), de unde își extrag materia, nu vorbesc despre aurul și argintul pe care le știm, întrucât acestea sunt materii moarte, anorganice, în timp ce Aurul și Argintul filosofilor sunt însuflețite, pline de viață. Obiectul de studiu al masonilor

¹ *Hermes*, vol. 1, p. 169.

stă în cunoașterea artei de a perfecționa ceea ce natura a lăsat imperfect în cadrul speciei umane și de a descoperi comoara adevăratei morale. Obiectul de cercetare al filozofilor este, la fel, cunoașterea artei de a perfecționa ceea ce natura a lăsat imperfect în domeniul metalelor și de a ajunge la prețioasa comoară a *pietrei filosofale*.

Viața constând doar în esență, pentru a înfăptui opera, trebuie ca materia să fie despuiată de învelișul ei, pentru a se ajunge la nucleu sau la centru, care ascunde întreaga esență a ansamblului. Această îndepărtare este simbolizată în masonerie atunci când aspirantul este „despuiat” de toate prejudecățile mondene și de greșeala pasiunilor periculoase, pentru a-l aduce pe calea virtuții și a perfecțiunii.

Piatra brută. Artistul lucrează pe un corp fizic creat de natură, în care există sulf și mercur, pe care el trebuie să le separe, să le purifice, pentru a le reuni din nou. Acest corp fizic se cheamă *Piatra brută*. Aceasta este piatra la care masonii lucrează pentru a o șlefui, căreia încearcă să-i îndepărteze impuritățile, fapt denumit de masoneria morală *îndepărtarea viciilor*.

Cuvântul „vulg”, tradus în limbaj masonic prin *profan*, desemnează orice om care nu este curat, pur, pentru a începe lucrarea, la fel cum stau lucrurile în cazul argintului viu *vulgar*, sulfurii, mercurului din *laborator*, aurului și argintului *vulgare* (cu sensul de *obișnuite*); se mai folosește și epitetul *stupid* (vulg stupid, prost), atunci când subiectul asupra căruia lucrăm nu are viață în sine.

Al doilea grad. În acest al doilea grad, se face dovada adevărului Masoneriei, se explică sensul lucrurilor, *steaua strălucitoare* etc. Ce altă instituție se află angajată atât de mult pe calea adevărului decât Masoneria? Ea a adoptat doctrina primordială, l-a proclamat pe Marele Arhitect

al Universului, pe care îl venerează prin omagii epurate de orice cult sau superstiții; ea militează pentru iubirea față de semeni, pentru practicarea virtuților, pentru egalitate și binefacere, pentru repudierea viciilor, a minciunii și ipocriziei; recomandă toleranță în opinii, supunerea față de legi, respectarea dreptului celuilalt, bunăstarea universală și perfecționarea sinelui prin instruire și spirit de fraternitate. Putem dovedi de asemenea și adevărul artei filosofice; ea se întemeiază, mai întâi, pe faptul că pulberea fizică fiind alcătuită din aceeași materie din care sunt făurite metalele, adică argintul viu, are capacitatea de a se amesteca cu acestea în procesul de fuziune: este vorba de *natura care pătrunde altă natură ce-i este asemănătoare*. În al doilea rând, adevărul filosofic se bazează pe faptul că, metalele imperfecte rămânând în această stare, fiindcă orice argint viu este nematurat, pulberea fizică, care este un argint viu, maturat, un foc pur, își poate comunica și transmite cu ușurință natura, argintul viu fiind singura substanță ce se poate transmuta; restul nu sunt decât învelișuri și impurități, care sunt îndepărtate.

Un artist poate risca să întreprindă Opera, atunci când va ști, cu ajutorul solventului vegetal, asociat solventului mineral, să dizolve un al treilea solvent esențial cu care, împreună, trebuie să spele lutul și să-l convertească apoi în *chintesență celestă*, pentru a alcătui scânteia sulfuroasă care, într-o clipită, este capabilă să pătrundă în corpuri și să distrugă impuritățile. În masonerie, această chintesență celestă este desemnată cu termenul

¹ În original *menstrue*; de altfel, în aceste pasaje, autorul folosește denumiri și procedee care țin de alchimie, greu de înțeles pentru cititorul contemporan, de unde și absconsitatea unor pasaje, multe părând neinteligibile. (N. tr.)

de *steaua strălucitoare cu cinci colțuri*, denumită de filosofi *focul central al naturii*, simbolizată și prin litera G, care înseamnă *generarea corpurilor*. Aceasta este filosofia hermetică ce nu trebuie confundată cu alchimia. Materie filosofală există peste tot; dar trebuie căutată îndeosebi în natura metalică, acolo unde se întâlnește mai ușor decât în alte părți. Este piatra unghiulară, care se poate desemna doar prin triunghiurile duble suprapuse¹, simbol și al celor două emisfere. Această figură este și simbolul maximei lui Hermes: *ceea ce este jos este aidoma cu ceea ce este sus*. Este, de asemenea, *piatra de încercare*, adică obstacolele în fața cărora eșuează mii de oameni.

Al treilea grad. Cunoaștem gradul actual de *maestru*, care, în mare, reprezintă doar o palidă reflectare a inițierii primordiale, a cărui dramă alegorică a fost desfigurată de evenimentele politice în epoca reinstaurării sale. Chiar dacă, în acest caz, simbolismul moral cedează loc simbolismului filosofic, alterările sunt atât de mari și evoluția atât de incompletă, încât astăzi este nevoie de întreaga abilitate a unui venerabil bine instruit pentru a interpreta corect hieroglifele prescurtate (chiar și Phoenixul a dispărut) ale acestui frumos grad.

Dacă dorim să dublăm cele trei grade simbolice, adevărate grade ale încercărilor, comentate și elaborate în cele trei școli de instruire pe care le-am propus în acest volum, cu trei grade corespondente denumite *filosofice* sau *Marile mistere*, în care vor fi dezvoltate doctrinele secrete antice, atunci vom reuși să-i descuiem adeptului ușa către camera tezaurului cunoștințelor și ale celor mai utile adevăruri; atunci el va recunoaște adevărul și legătura dintre cele două sisteme, cel simbolic și cel filosofic, prin ale-

¹ Este vorba despre Steaua lui David. (N. tr.)

goriile monumentelor din toate veacurile, prin scrierile simbolice ale preoților din toate națiunile, prin ritualurile societăților misterioase. Adeptul va putea astfel urmări o serie constantă, o uniformitate invariabilă de principii care pleacă de la un ansamblu, vast, impunător și adevărat și care nu pot fi bine asociate și coordonate decât prin uniunea dintre aceste două sisteme. Farmecul seducător și dorința ardentă de cunoaștere l-ar putea face pe adept să pătrundă în sanctuar, parcurgând drumul dificil care duce într-acolo și secondat de o voință puternică, de o perseverență constantă și de o analiză fără prejudecăți, adeptul va reuși să îndepărteze vălul. Atunci secretul acestor alegorii, efigii, simboluri și enigme sacre nu va mai fi un mister pentru el, căci natura în toată splendoarea și esența ei i se va dezvălui acestuia. Astfel, în școlile inițiatice, adeptul poate urma studii aprofundate în: matematici, interpretarea numerelor, navigație, arhitectura în cele trei diviziuni ale sale (sacră, civilă și nautică) etc. Adepții privilegiați sau recunoscuți demni de acest statut vor fi inițiați în doctrinele cele mai secrete și în științele oculte. Filosofi vremurilor moderne s-au adăpat de la aceste izvoare intelectuale, de aceea masonilor studiosi care doresc să cunoască diversele speculații sau concepții despre spiritul uman, nu trebuie să le fie frică să descopere aici ideile cele mai proeminente, aforismele de bază, care sunt temelia acestor autori misterioși.

Lanțul de aur. În opinia lui Hermes și a discipolilor săi, din centrul arhetipului (din cerul cel mai de sus) se avântă, neîncetat, spiritul universal, sursă nepieritoare de lumină și foc care traversează toate sferile celeste și există deopotrivă în stare de condens și de flux continuu îndreptat spre pământ; la fel, prin acțiunea focului